

LOGISTIKA TIZIMINING ZAMONAVIY KONSEPSIYASI

Ollomurodova Shoxsanam Shavkat qizi
Eshpo'latova Sabina Alimardon qizi
Yorqulova Dilorom Ikromjon qizi
Samarqand Davlat universiteti Kattaqo'rg'on filiali o'quvchilari
Xaitov Oxunjon Nomoz o'g'li
Samarqand Davlar universiteti Kattaqo'rg'on filiali o'qituvchisi
E-mail :ollomurodovas@gmail.com
yarkulovadilorom763@gmail.com

Annotatsiya: Zamonaviy logistika konsepsiyasi, e-commerce, onlayn savdo va global biznesning o'sishiga mos keladi. Bu konsepsiya, mahsulotlarni to'g'ri vaqtida yetkazib berish, inventarizatsiyani avtomatlashtirish, ma'lumotlar analitikasini optimallashtirish, xaridorlarga yaxshi xizmat ko'rsatish va tashkilotlar orasidagi aloqalarni kuchaytirishni ifodalash.

Zamonaviy logistika konsepsiyasi, biznesning samarali ishlashini ta'minlaydi va xaridorlarga yaxshi xizmat ko'rsatishga yordam beradi. Bu konsepsiya, texnologiyalardan foydalanish, jarayonlarni optimallashtirish va ma'lumotlar analitikasini o'rganish orqali tashuvchi tashkilotlarni yanada rivojlantirishga imkon berishini ko'rib chiqish.

Kalit so'zlar: Konsepsiya, e-commerce, tizim, invertarizatsiya, prognozlash.

Zamonaviy logistika tizimi, tijorat, korxona va boshqa tashkilotlar uchun mahsulotlarni to'g'ridan - to'g'ri mijozlarga yetkazib berish jarayonini optimallashtirishga qaratilgan integratsiya qilinadigan boshqaruvi tizimidir. Bu tizimning asosiy maqsadi , mahsulotlar va xizmatlarni to'g'ridan-to'g'ri va samarali ravishda yetkazib berishni ta'minlashdir.

Zamonaviy logistika tizimi, bir nechta jarayonlardan iborat bo'lishi mumkin, shuningdek, omborlarni boshqarish, yetkazib berish, qayta ishlash, savdo , marketing, ma'lumotlar tahlili va boshqalar. Bu jarayonlarda har bir bosqichda ma'lumotlar almashish, analiz qilish va qo'llash mumkin bo'lgan xususiy tizimlar va texnologiyalardan foydalaniladi.

Zamonaviy logistika tizimi quyidagi muhim konseptlarga ega bo'ladi:

Yetkazib berish tarmog'I : Mahsulotlarni to'g'ridan-to'g'ri mijozlarga yetkazib berish jarayoni. Bu, transport, omborlar va yetkazib berish xizmatlari bilan bog'liq bo'lib, efektivlik va samarali yetkazib berishni ta'minlashni o'z ichiga oladi.

Omchor boshqarish : Mahsulotlarni to'playish, saqlash va ulardan foydalanish jarayoni. Bu jarayon, omborlarni optimallashtirish, inventarizatsiya, logistic ma'lumotlarini boshqarish va yetkazib berishni ta'minlashga yo'l qo'yadi.

Ma'lumotlar tizimi : Zamonaviy logistika tizimida ma'lumotlar o'rniga qo'yilgan tizimlar va texnologiyalardan foydalanish juda muhimdir. Ma'lumotlar, inventarizatsiya,

yetkazib berish va savdo statistikasi, mijoz talablarini tahlil qilish va loyihalarini optimallashtirish uchun foydalaniladi.

Rivojlangan analitika : Zamonaviy logistika tizimida , ma'lumotlarni to'plash, tahlil qilish va o'rganishga asoslangan rivojlangan analitik tizimlar va algoritmlar foydalaniladi. Bu, jarayonlarni optimallashtirish, yetkazib berish yo'li va vaqtini aniqlash, inventarizatsiya va boshqa logistic muammolarini hal qilishga yordam beradi.

Energiya va muvozanatni samarali ishlatish : Zamonaviy logistika tizimi, energiya va resurslarni samarali ishlatishga e'tibor beradi. Bu, transport va yetkazib berish jarayonlarini samarali, yuqori tezlikda va kam yo'lni bosib o'tishga imkon beruvchi strategiyalar va texnologiyalardan foydalanishni o'z ichiga oladi.

Zamonaviy logistika, tijorat, korporatsiyalar va boshqa tashkilotlar uchun mahsulotlarni samarali yetkazib berish va boshqarish jarayonlarini optimallashtirishga qaratilgan integratsiya qilinadigan konseptsiyadir. Bu konseptsiya, global tizimlarda, yetkazib berish jarayonlarida, ombor boshqarishda, ma'lumotlar tahlilida va tijorat muammolari yechishda keng qo'llaniladi.

Bu zamonaviy logistika konseptsiyasi quyidagi muhim tamoyillarga ega:

Integratsiya: Zamonaviy logistika konseptsiyasi, tashkilotning logistika faoliyatlarini barcha jarayonlarini birlashtirish orqali boshqarishga asoslangan integratsiya tizimini o'z ichiga oladi. Bu, barcha tashkilot bo'limlari o'rtaсидagi ma'lumotlar almashishini, hamkorlikni va koordinatsiyalashni ta'minlaydi.

Texnologiya: Zamonaviy logistika, texnologik imkoniyatlardan samarali foydalanishga e'tibor beradi. Avtomatlashtirilgan sistemlar, ma'lumotlar analitikasi, Internet of Things (IoT), ma'lumotlar bazalari va boshqa texnologiyalardan foydalanish logistic jarayonlarni avtomatlashtirish va optimallashtirishda muhim ahamiyatga ega.

Yetkazib berish tarmog'i: Zamonaviy logistika konseptsiyasi, mahsulotlarni samarali yetkazib berish tarmog'ini o'z ichiga oladi. Bu, transport vositalari, logistic markazlar, portlar, omborlar va yetkazib berish xizmatlarini o'z ichiga oladi. Yetkazib berish tarmog'i, tezkor, ishonchli va xaridor talablariga mos ravishda javob berishga qaratilgan.

Tahlil va prognozlash: Zamonaviy logistika konseptsiyasi, ma'lumotlarni to'plash, tahlil qilish va prognozlashda kata ahamiyatga ega. Bu, inventarizatsiya, tashkilotning tijorat mahsulotlari, xaridort alablarinit ahlil qilish, yetkazib berish va ombor boshqarishni optimallashtirish, jarayonlarni rivojlantirish va muvozanatni yuqori darajada ta'minlashda yordam beradi.

Energiya va muvozanat: Zamonaviy logistika konseptsiyasi, energiya va resurslarni samarali ishlatishga e'tibor beradi.

Zamonaviy logistika tizimining konseptsiyasi, moddiy resurslarni, ma'lumotlarni va ishchi kuchlarni birlashtirib, mahsulotlarni o'z vaqt bilan va qulaylik bilan yetkazib berishni maqsad qiladi. Bu konseptsiya, xaridorlar va sotuvchilar orasidagi aloqalar, taminotchi va iste'molchilar orasidagi ma'lumot almashinuvini, yetkazib berish jarayonini va xaridorlarga xizmat ko'rsatishni optimallashtirishga qaratilgan.

Zamonaviy logistika tizimining asosiy konseptsiyalari quyidagilardan iborat bo'lishi mumkin:

1. Taminotchi tizimi: Mahsulotlarni yetkazib berish jarayonini optimallashtirish uchun taminotchi tizimi xavfsiz va samarali bo'lishi kerak. Bu tizimda, mahsulotlarni to'g'ridan-to'g'ri olib kelish, saqlash va yetkazib berish jarayonlari yo'qotilmaydi. Taminotchi tizimi, transport vositalari, omborlar, mahsulotlarni saqlash va qayta ishlash xizmatlari kabi elementlardan iborat bo'ladi.

2. Ma'lumot almashinuvi: Logistika tizimida ma'lumotlar o'z vaqt bilan yetkazib berish jarayonini optimallashtirish uchun juda muhimdir. Ma'lumotlar, xaridorlar va sotuvchilar orasidagi aloqalar, yetkazib berish jarayonlari, omborlar va transport vositalari haqida ma'lumotlar kabi muhim ma'lumotlar o'zaro almashinuvini ta'minlash uchun foydalilanildi. Bu ma'lumotlar, avtomatlashtirilgan tizimlar yordamida to'plab, saqlanadi va ishlab chiqarish jarayonlarini boshqarishda foydalilanildi.

3. Yetkazib berish jarayoni: Zamonaviy logistika tizimida yetkazib berish jarayoni juda muhim ahamiyatga ega. Bu jarayon, mahsulotlarni to'g'ridan-to'g'ri xaridorlarga yetkazib berish, yetkazib berish vaqtini optimallashtirish, yetkazib berish narxlari va xaridorlarga xizmat ko'rsatishni samarali bajarishni o'z ichiga oladi. Yetkazib berish jarayoni, transport vositalari, yetkazib berish jadvali, xaridorlar bilan aloqalar va yetkazib berishning samarali tashkilotlanishini o'z ichiga oladi.

4. Xaridorlarga xizmat ko'rsatish: Zamonaviy logistika tizimi, xaridorlarga samarali xizmat ko'rsatishni maqsad qiladi. Bu, xaridorlar bilan aloqalar, xaridorlarga mahsulotlarni to'g'ridan-to'g'ri yetkazib berish, xaridorlarga qulayliklar va xizmatlar taqdim etish, xaridorlarga ma'lumotlar taqdim etish va xaridorlardan fikr so'ray olishni o'z ichiga oladi. Xaridorlarga xizmat ko'rsatish, xaridorlarning qoniqishlarini oshirish, ularga qulayliklar taqdim etish va xaridorlar bilan uzviy aloqalarni rivojlantirishni maqsad qiladi.

Zamonaviy logistika tizimining konseptsiysi, moddiy resurslarni, ma'lumotlarni va ishchi kuchlarni samarali birlashtirishni maqsad qiladi. Bu tizim, mahsulotlarni to'g'ridan-to'g'ri xaridorlarga yetkazib berish jarayonini optimallashtirish, yetkazib berish jarayonini boshqarish va xaridorlarga qulayliklar taqdim etish uchun muhimdir.

Ilova

Konsepsiya(lot. conceptio — majmua, tizim) — biror sohaga oid qarashlar, tamoyillar tizimi, fakt va hodisalarni tushunish, anglash va izohlashning muayyan usuli, asosiy nuqtai nazar;

e-commerce- Elektron tijorat – tovarlarning (ishlarning, xizmatlarning) tadbirdorlik faoliyati doirasida axborot tizimlaridan foydalangan holda elektron savdo maydonchasi orqali tuzilgan shartnomaga muvofiq amalga oshiriladigan oldi-sotdisi;

Tizim— bu o'zaro ta'sir qiluvchi yoki o'zaro bog'liq bo'lgan elementlar to'plami bo'lib, ular bir butunlikni tashkil qilish uchun qoidalar to'plamiga muvofiq harakat qiladilar. Atrof-muhit bilan o'ralgan va ta'sirlangan tizimning chegaralari, tuzilishi va maqsadi bilan tavsiflanadi va uning faoliyatida ifodalanadi. Tizimlar tizim nazariyasi va boshqa tizimli fanlarni o'rGANISH obyektlari hisoblanadi;

Invertarizatsiya-Korxona, muassasa, xo'jalik va shu kabilarning balansida turgan ashyolarning mavjudligini, qanday saqlanayotganligini, shuningdek, ombar xo'jaligi bo'yicha ma'lumotlarni davriy ravishda tekshirishdan o'tkazish, yo'qlama qilish;

Prognozlash-biror obyektning yoki hodisaning kelajakdagi me'yoriy yoki maqbul holatlari, ularga erishish va ularni ro`yobga chiqarish yo`llari to`g`risidagi ehtimolga yaqin tasawumi ishlab chiqish. Prognozlash oldindan ko`rish shakli bo`lib, ijtimoiy-iqtisodiy, ilm ish faoliyati rejasi, asosiy prinsiplar, yo`nalishlarning vazifa va maqsadlarini bayon qilib berish.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR VA SAYTLAR RO'YXATI:

- 1.<https://e-library.samdu.uz>
- 2.A.S.Kucharov "Logistika" Innovatsion rivojlanish nashriyot matbaa uyi.
2021-yil
- 3.<https://ebook.tsue.uz>
4. <https://lex.uz>